

DUŠAN SAMO (SAMUEL) JURKOVIČ (1868–1947) NÁBYTEK Z INTERNÁTU VESNA 1899 MORAVA (LETOVICE – VÝROBA)

O umělci

Architekt Dušan Samo Jurkovič pocházel ze západního Slovenska. Studoval na průmyslové škole ve Vídni, ale s etnografickým zapálením se zajímal také o lidovou architekturu a řemeslo, kterými se inspiroval i ve své tvorbě.

Od konce 19. století žil v Brně a realizoval zakázky na Moravě. Po vzniku Československa však odešel zpět na Slovensko pomoci utvářet novou svěbytnou slovenskou kulturu. Intenzivně se tam věnoval i památkové péči.

Čím se proslavil

Domy a nábytkem inspirovaným lidovými motivy.

Největší úspěch

Hotel Maměnka a restaurace Libušín, které Dušan postavil v letech 1897–1899 na Pustevnách, mu nejen umožnily rozjet vlastní kariéru, ale dodnes patří k ikonickým dílům české architektury i přes požár, který Libušín v roce 2014 zničil.

O díle

Do Brna pozval Jurkoviče František Mareš, ředitel dívčího ústavu Vesna na Údolní ulici 10 (dnes 12), aby dal aktivitám Vesny moderní a zároveň lidovým uměním inspirovanou tvář. Židle a nástěnná police vznikly jako součást Jurkovičem navrženého vnitřního vybavení školní budovy Vesny.

Co je na díle invenční?

Tvar nábytku je odvozen z lidového prostředí. Hlavním výtvarným motivem, který Jurkovič v této době rád uplatňoval, se stala řezba „holubičího ocasu“.

Technika

Nábytek z jedlového dřeva Dušan Jurkovič neupravoval krycími barvami, ale pouze lazurami. Dosahoval tak jedinečného efektu zdůraznění krásy kresby dřeva, které jinak v té době nebylo příliš v oblibě.

Na co ještě se mám podívat?

Vlastní vilu Dušana Jurkoviče, kterou si architekt postavil v Brně-Žabovřeskách, spravuje Moravská galerie a je v ní expozice o umělcově životě a díle.

Zajímavost

Brněnský spolek Vesna sehrál důležitou roli v rozvoji moravské společnosti, primárně při vzdělávání a emancipaci žen.

Souvislost

V době, kdy Dušan přišel do Brna, se zde před městským divadlem rozsvítily první elektrické obloukové lampy.